

Sp. zn. 5495/2016/VOP/LO
Datum 31. srpna 2016

Vážená paní
Petra Homolková
Křížíkova 34
407 46 Krásná Lípa u Rumburka

Vážená paní Homolková, vážení rodiče,

odpovídám na Váš dopis z července tohoto roku, v němž s dalšími rodiči dětí vzdělávaných v Mateřské škole a Základní škole Krásná Lípa, Školní 10/558 (dále jako „škola“), vyjadřujete nespokojenost s mými kroky při prověřování postupu ředitelky školy RNDr. Ivany Preyové.

Můj postup započal na podzim minulého roku, kdy se na mě obrátili stěžovatelé, rodiče dětí vzdělávaných v uvedené škole, kteří považují vytvoření paralelních tříd prvního ročníku ředitelkou školy za diskriminační, neboť žáky rozdělila na základě jejich národnosti, tedy romského či neromského původu. Bylo třeba posoudit, zda ředitelka postupovala v souladu s právními předpisy. Mí spolupracovníci nejprve hovořili se stěžovateli, poté jsem osobně problematiku řešila se starostou a místostarostou Krásné Lípy, tedy se zřizovatelem školy. Konstatovala jsem, že postup ředitelky byl diskriminační. Zřizovateli školy jsem adresovala několik doporučení, která poté byla zveřejněna na webových stránkách města.

Ohrazujete se proti tomu, že jsem si nenašla čas na setkání a rozhovor s Vámi, coby rodiči žáků vzdělávaných v uvedené škole. Pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv nejprve v květnu tohoto roku hovořili se stěžovateli, poté jsem osobně jednala se starostou a místostarostou města Krásné Lípy. Budete-li si to přát, setkám se s Vámi i dalšími rodiči žáků vzdělávaných v uvedené škole.

Zdůrazňujete, že vznik takzvané alternativní třídy iniciovali samotní rodiče, nikoli ředitelka nebo zřizovatel, a že všichni rodiče o možnosti vzdělávání v této třídě věděli. Od stěžovatelů, romských rodičů, se ke mně dostaly jiné informace, a sice že o vznikající třídě nevěděli, a ty z nich, kteří se o ní dověděli, odradil předem avizovaný poplatek za vzdělávání v této třídě. Nemohu zpětně ověřit, v jaké míře a jakými cestami se informace o vzniku této třídy dostaly i k romským rodičům. Starosta města mě však ujistil, že před začátkem školního roku 2016/2017 byli o vzniku případné nové alternativní třídy dostatečně informováni všichni rodiče¹.

Uvádíte také, že mezi romskými rodiči nebyl zájem o vznikající alternativní třídu. I kdyby toto tvrzení bylo pravdivé, je třeba mít na paměti, že ředitelka bez ohledu na zájem či nezájem rodičů o vzdělávání jejich dítěte v alternativní třídě² rozdělila další děti podle kritéria absolvování předškolního vzdělávání a opakování 1. ročníku. Toto oddělení do samostatné třídy pak někteří rodiče vnímají jako účelové a segregační.

¹ Nabídka a přihláška do nové alternativní třídy je dostupná i na webových stránkách školy.

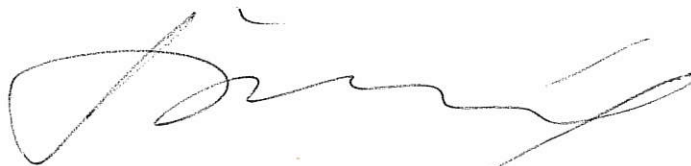
² V dopisu naznačujete, že jsem měla ověřit, zda by stěžovatelé (rodiče romských dětí) přijali principy výuky v alternativní třídě se vším, co k tomu náleží. To však není a nemůže být mým úkolem.

Dále namítáte, že nařízení rozdělení kolektivů dětí v již vzniknuvších prvních třídách by narušilo vzniklé sociální vazby, které si děti během prvního ročníku vytvořily. Nezpochybňuji, že se tyto vazby zřejmě naruší, musím však zdůraznit, že **daný protiprávní stav, kdy jsou děti vzdělávány ve třídách téměř bezvýhradně na základě své národnosti**, vyvolala paní ředitelka. Připomínám také, že původně mělo jít o dočasné opatření. Pokud škola odmítne jakékoli organizační opatření, diskriminační stav přetrvá. Svým dopisem jsem doporučila některá řešení, je však na paní ředitelce, případně na zřizovateli, které cesty nápravy zvolí.

Můj postup v dané věci považujete za pozitivní diskriminaci s tím, že Vaše děti mají stejné právo na vzdělání. Není mi známo, z čeho konkrétně dovozujete, že můj postup představuje pozitivní diskriminaci. Ředitelka školy postupovala protizákonným způsobem, navíc pedagogicky nevhodně, což konstatovala Česká školní inspekce ve své inspekční zprávě. Respektuji podporu, kterou ředitelce, podobně jako zřizovateli vyjadřujete, mým úkolem však není prověřovat a hodnotit její organizační a pedagogické schopnosti. To náleží právě České školní inspekci, která školu ve školním roce 2015/2016 navštívila opakovaně. Na mně je posouzení, zda její kroky při vedení školy mohly představovat diskriminaci, poskytnutí doporučení škole či zřizovateli, a dále zajištění metodické pomoci případným obětem diskriminace.³ Proto jsem vyzvala starostu Krásné Lípy coby zástupce zřizovatele školy k řešení situace. Vytváření oddělených škol, tříd a skupin pro romské děti totiž nejenže představuje protiprávní postup, ale současně prohlubuje sociální exkluzi Romů a jejich segregaci. Desegregace přitom vyžaduje komplexní řešení a nepochybně jde o dlouhodobý proces, k němuž by měly přispívat v první řadě právě státní orgány, orgány samosprávy i školy a školská zařízení jimi zřízená. Proto je třeba vytváření etnicky (národnostně) oddělených tříd či škol odmítnout.

Vážená paní Homolková, svým dopisem vyjadřujete názor na můj postup. Proto jsem podala vysvětlení k Vaším otázkám. Oceňuji, že Vám vzdělávání dětí není lhotejné, není ale lhotejné ani rodičům romských dětí, navíc **rasově (národnostně) oddělené vzdělávání** není podle právních předpisů přípustné. V návaznosti na své další kroky seznámím v souladu se zákonem o veřejném ochránci práv⁴ veřejnost o svém postupu a konečných závěrech. Pokud byste Vy nebo kterýkoliv z rodičů žádali bližší vysvětlení k výše uvedenému, obraťte se, prosím, na zaměstnankyni Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Lucii Obrovskou (tel. číslo 542 542 255, e-mail lucie.obrovska@ochrance.cz), která je pověřena přípravou podkladů ve zmiňovaném podnětu.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv

³ ustanovení § 21b zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „zákon o veřejném ochránci práv“)

⁴ Podle § 23 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv je mou povinností soustavně seznamovat veřejnost se svou činností a s poznatky, které z mé činnosti vypluly.